

Důvěra ústavním institucím

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2003, šetření 03-10</i>
Otázky:	<i>PI.1</i>
Termín terénního šetření:	<i>6. - 13. 10. 2003</i>
Počet respondentů:	<i>1034</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>24. 10. 2003</i>
Kód tiskové informace:	<i>pi31024</i>
Zpracovala:	<i>Adéla Seidlová</i>

V říjnovém šetření provedeném v rámci projektu Naše společnost 2003 jsme zjišťovali důvěru občanů ústavním institucím¹. Toto šetření je pravidelnou součástí výzkumů CVVM, takže je možné sledovat vývoj důvěry v ústavní instituce (viz tabulka 1). Od února 2003 došlo ke změně škály odpovědí, která je respondentům nabízena. Místo škály „rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne“ je respondentům předkládána škála „rozhodně důvěřuje, spíše důvěřuje, spíše nedůvěřuje, rozhodně nedůvěřuje“.

Tabulka 1: Důvěra obyvatel v ústavní instituce (v%)

DŮVĚRA	X/02	XI/02	I/03	II/03	III/03	IV/03	V/03	VI/03	IX/03	X/03
Prezident	55	58	58	-	-	64	69	63	61	64
Vláda ČR	48	51	49	39	47	40	36	35	29	36
Poslanecká sněmovna	34	36	34	28	40	32	28	30	22	24
Senát	23	22	23	24	27	24	22	26	21	23
Krajské zastupitelstvo	39	42	37	37	38	40	41	41	36	39
Obecní zastupitelstvo	-	-	-	61	65	63	65	65	57	62

Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně ano“ a „spíše ano“, od února 2003 pak „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100% tvoří odpovědi „spíše ne“ a „rozhodně ne“ (respektive „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“) a odpověď „nevím“.

Po záříjovém statisticky významném poklesu důvěry občanů v ústavní instituce (s výjimkou prezidenta republiky) došlo v meziměsíčním srovnání k mírnému nárůstu důvěry ve všechny ústavní instituce. Hodnoty naměřené důvěry vládě se vrátily na předprázdninovou úroveň, také krajská a obecní zastupitelstva se k hodnotám naměřeným před prázdninami téměř blíží. Při pohledu na analýzu nejvýznamnějších událostí z poslední doby tak, jak je lidé uváděli v září, měla na tento záříjový pokles důvěry pravděpodobně největší vliv stávka učitelů. Žádná

¹ Otázka: „Řekněte prosím, důvěřujete či nedůvěřujete prezidentovi republiky, vládě ČR, Poslanecké sněmovně ČR, Senátu ČR, Vašemu krajskému zastupitelstvu, Vašemu obecnímu zastupitelstvu.“

jiná událost domácí politiky nebyla pro respondenty našeho šetření reflektována tak významně.

Prezidentovi a vládě důvěřují častěji v Praze a ve Středních Čechách. Prezidentovi „rozhodně“ důvěřuje 29 % Pražanů oproti celorepublikovému průměru 18 %, vládě důvěřuje „rozhodně“ 10 % Pražanů, v celostátním průměru je to pouze 4 %. Ve Středních Čechách vládě „rozhodně“ nebo „spíše“ důvěřuje 48 % lidí, v celostátním průměru to je o 12 procentních bodů méně (36 %).

Zajímavou informací je nepochybně také podíl občanů, kteří ústavním institucím nedůvěřují (viz tabulka 2).

Tabulka 2: Podíl občanů, kteří ústavním institucím nedůvěřují (v%)

NEDŮVĚRA	X/02	XI/02	I/03	II/03	III/03	IV/03	V/03	VI/03	IX/03	X/03
Prezident	42	42	39	-	-	29	28	33	35	32
Vláda ČR	48	45	47	57	49	56	63	61	67	61
Poslanecká sněmovna	61	58	61	68	54	64	69	66	73	71
Senát	68	69	70	70	64	69	72	68	72	70
Krajské zastupitelstvo	36	30	34	32	28	30	34	34	40	34
Obecní zastupitelstvo	-	-	-	29	24	27	27	27	35	29

Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „spíše ne“ a „rozhodně ne“, od února 2003 pak „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“. Dopočet do 100% tvoří odpovědi „rozhodně ano“ a „spíše ano“ (respektive „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“) a odpověď „nevím“.

Po nárůstu nedůvěry v září 2003 jsme v říjnu zaznamenali opětovný pokles podílu nedůvěřujících respondentů u prezidenta, vlády a krajských i obecních zastupitelstev. Pouze i obou komor Parlamentu ČR byl pokles nedůvěry v tyto instituce téměř nezatelný.

Všem ústavním institucím zahrnutým v tabulce 1 a 2 důvěřují častěji lidé, kteří svou životní úroveň označili za velmi či spíše dobrou. Lidé se špatnou životní úrovní mají naopak větší tendenci ústavním institucím nedůvěřovat.